VANTAA LIIKENNE 2016

Sisällys

1. Liikennebarometri 4
2. Pyöräliikenne 5
2.1 Polkupyöräliikenteen kehitys 5
2.2 Polkupyörien liityntäpysäköinti 6
3. Joukkoliikenne 7
3.1 Joukkoliikenteen kehitys 7
3.2 Joukkoliikenteen seuranta 8
4. Moottoriajoneuvoliikenne 9
4.1 Moottoriajoneuvojen määrä 9
4.2 Moottoriajoneuvoliikenteen kehitys 11
4.3 Autojen liityntäpysäköinti 11

Alkusanat

Vuonna 2016 teetettiin Vantaan ensimmäinen Liikennebarometri. Barometrissa kysyttiin kaupunkilaisten tyytyväisyyttä liikennejärjestelmään sekä mielipiteitä liikenteen edistämistoimista. Tästä eteenpäin barometri on tarkoitus toteuttaa vähintään neljän vuoden välein.

Vuonna 2016 vantaalaiset ovat jo tottuneita Kehäradan käyttäjiä. Barometrinkin mukaan vantaalaiset ovat tyytyväisiä Kehärataan, ainoastaan liikennöintiaikaa toivotaan myöhemmäksi. Vuonna 2017 aloitetaan kaupungin ensimmäisen pyöräilyn laatukäytävän väliä Tikkurila - Kerava rakentaminen; laatua tehdään pienillä perusparannustoimenpiteillä. Tulevaisuudessa parannetaan yksi reitti per vuosi.

Syksyllä 2016 Vantaalla aloitettiin neljä erilaista liikenteen analyysipilottia. Pilotit toteutettiin Aviapoliksen suuralueella keskittyen Tammiston kauppatien alueelle. Piloteista sai hyvän ymmärryksen uusista tekniikoista mitä on käytettävissä liikenteen seurantaan sekä mitä kaikkea liikenteestä voidaan nykyään mitata. Pilottien tuloksia ”sulatellaan” kesän yli ja pohditaan mihin kaupungin liikenneseuranta tulevaisuudessa suuntaa.

Yhdessä tämän raportin kanssa julkaistava Autoliikenne Vantaalla -kartta on koonti liikennemääristä ja raskaan liikenteen osuuksista vuosilta 2015–2016.

Kuva 1. Pyöräilijöitä Tikkurilassa. Kuva HSL/Lauri Eriksson.

1. Liikennebarometri

Syksyllä 2016 teetettiin Vantaan ensimmäinen oikea liikennebarometri. Barometrissä kysyttiin vantaalaisten kokemuksia ja mielipiteitä liikennejärjestelmän toimivuudesta. Kyselyn perusteella vantaalaiset ovat melko tyytyväisiä liikenteen sujuvuuteen. Lähes kaikki vastanneet kannattavat liikennesuunnittelun tavoitteita joukkoliikenteen sekä pyöräilyn edistämiseksi.

Kyselyn mukaan 43 % vantaalaisista kulkee päivittäiset matkansa henkilöautolla, 28 % joukkoliikenteellä ja 12 % polkupyörällä. Kaiken kaikkiaan vantaalaiset ovat tyytyväisiä liikennejärjestelmän toimivuuteen. Nuoret suosivat joukkoliikennettä, työssäkäyvät kulkevat eniten henkilöautolla.

Barometrin kysymykset olivat yhteneväiset Espoon ja Helsingin barometrien kanssa. Näin saadaan tehtyä seudullisesti vertailukelpoisia tuloksia. Keväällä 2017 julkaistiinkin seudullinen Pyöräilymetropoli 2017 -katsaus. Pyöräilymetropoli 2017 löytyy kaupungin nettisivuilta www.vantaa.fi/pyoraily.

Kuva 2. Pyöräilymetropoli 2017.

2. Pyöräliikenne

2.1 Polkupyöräliikenteen kehitys

Laskentatuloksia saatiin 12:sta polkupyöräliikenteen konepisteestä. Kesän (15.5.–15.9.) keskimääräinen arkiliikenne konepisteissä kasvoi noin prosentin verrattuna vuoteen 2015. Viiden vuorokauden maksimimäärät kasvoivat yli 5 %. Kuvassa 4 on esitetty laskentapisteiden tulokset diagrammimuodossa.

Liikennebarometrin mukaan 24 % vastanneista on vähentänyt henkilöauton käyttöä viimeisen vuoden aikana. Henkilöauton käyttöä vähentäneistä puolet on siirtynyt joukkoliikenteeseen. Tärkein syy pyöräillä on sen myönteiset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen. Pyöräily koetaan myös käteväksi tavaksi liikkua. Kysyttäessä mikä saisi aloittamaan pyöräilyn tai pyöräilemään enemmän, tärkeimmäksi seikaksi nousi paremmat pyöräpysäköintipaikat. Seuraaviksi tärkeimmiksi asioiksi mainittiin kattavampi ja yhtenäisempi pyörätieverkko sekä kunnossapito.

Helsingin seudun liikkumistutkimuksessa 2012 (HEHA 2012, HSL) pyöräilyn kulkutapa Vantaalla oli 9 % ja Vantaan sisäisillä matkoilla pyöräilyn osuus on lähes 13 %. Vantaan kaupunki on sitoutunut nostamaan pyöräilyn kulkutapaosuuden 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2018 HSL teettää uuden Helsingin seudun liikkumistutkimuksen. Silloin nähdään onko Vantaan pyöräilyn kulkutapaosuus kasvanut odotetusti.

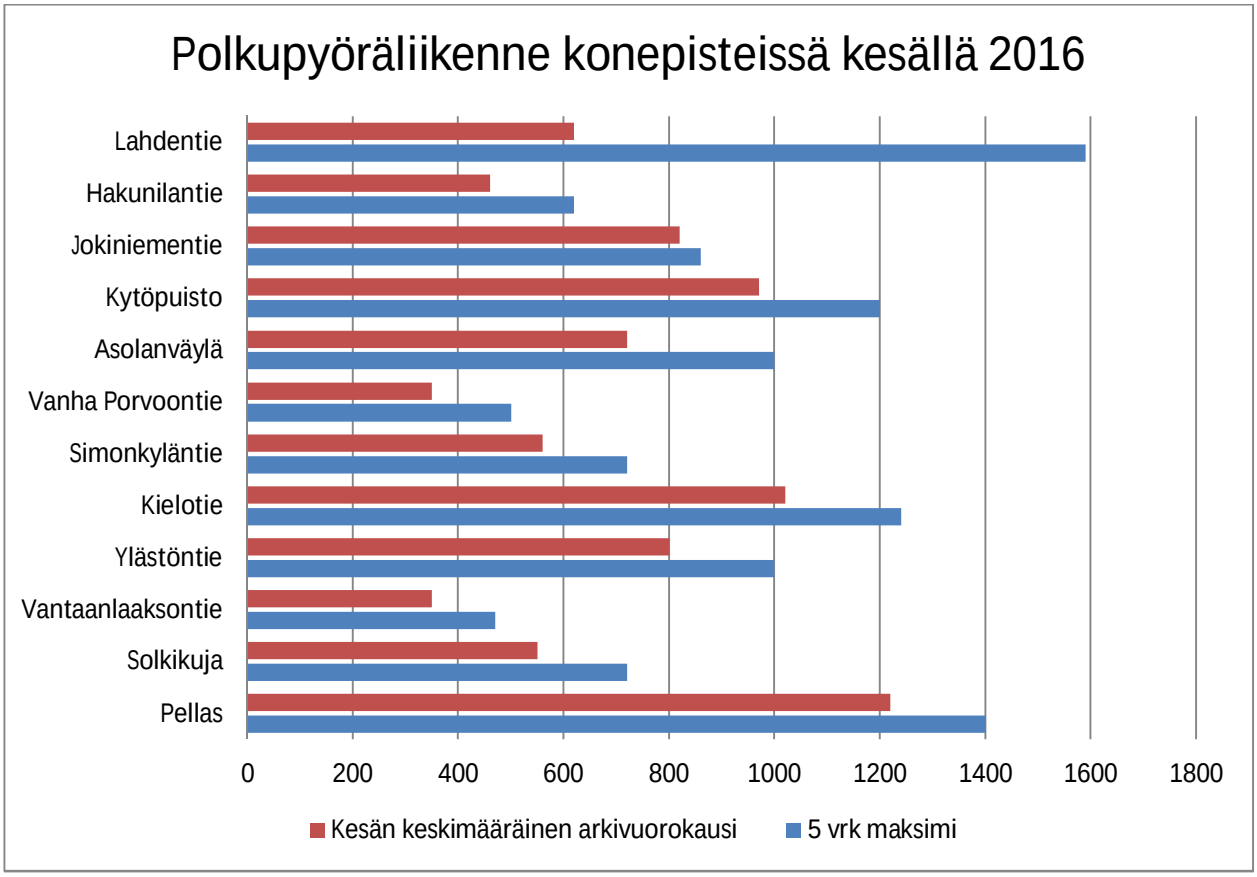

Kuva 3. Polkupyöräliikenne konelaskentapisteissä 2016.

2.2 Polkupyörien liityntäpysäköinti

Vuonna 2016 polkupyöriä pysäköitiin asemille lähes 150 enemmän kuin edellisenä vuotena. Yhteensä Vantaan juna-asemilla ja bussiterminaaleissa on nyt 2300 telinepaikkaa polkupyörille, joista 960 sijaitsee Tikkurilan aseman läheisyydessä. Vuonna 2016 asennetuissa uusissa telineissä on melkein 600 pyöräpaikkaa. Kaikki liityntäpysäköinteihin tulevat uudet telineet ovat runkolukituksen mahdollistavia. Tikkurilan eteläisen alikulkutunnelin yhteyteen saadaan lämmin pyöräpysäköintitila vuonna 2017.

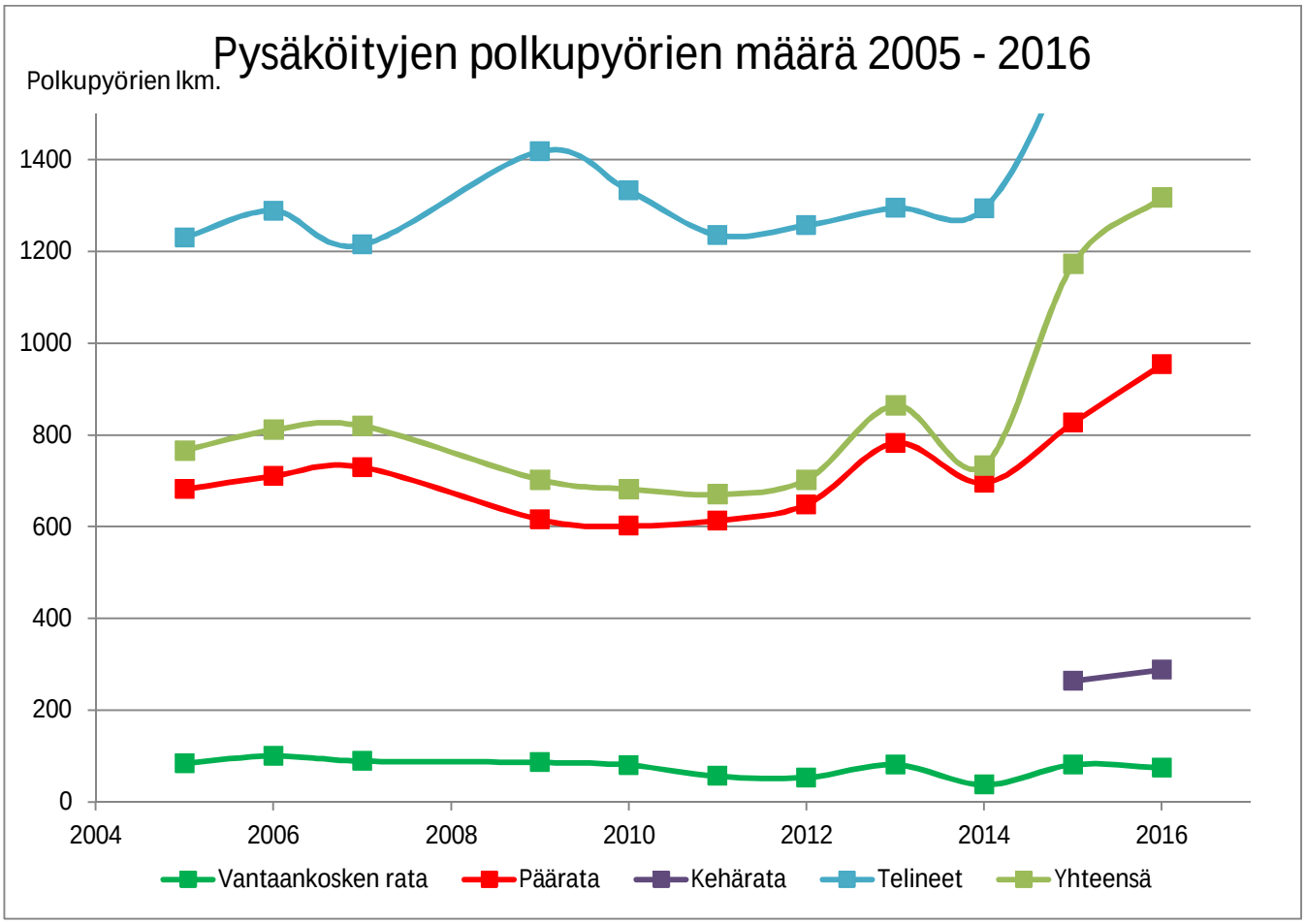

Kuva 4. Asemilla pysäköidyt polkupyörät ja telineiden määrät 2005–2016.

3. Joukkoliikenne

3.1 Joukkoliikenteen kehitys

Kehärata sekä bussilinjaston uudistuminen toivat merkittäviä muutoksia Vantaan joukkoliikenteeseen vuoden 2015 aikana. Kehäradan johdosta lähijunaliikenteen matkustajamäärät kasvoivat kaikilla Vantaan asemilla vuodesta 2014 vuoteen 2015 ja matkustajamäärät jatkoivat kasvuaan monilla Vantaan asemilla myös vuoden 2016 aikana. Erityisesti kasvua tapahtui Aviapoliksen (+ 67,8 %), Lentoaseman (+ 66,1 %), Kivistön (+ 48,1 %) ja Leinelän (+ 21,2 %) asemilla. Tikkurilan, Myyrmäen, Martinlaakson ja Louhelan asemilla matkustajamäärät kasvoivat 8,8-11,5 prosenttia. Muilla Vantaan asemilla matkustajamäärät pysyivät lähellä edellisvuoden tasoa. Vuonna 2016 Vantaan asemien matkustajamäärät kasvoivat yhteensä 13,9 % vuoteen 2015 verrattuna.

Tikkurila on Vantaan ainoa junien kaukoliikenneasema. Sen yhteydessä olevan liike- ja toimistokeskuksen, Dixin, toisen vaiheen rakentaminen jatkui koko vuoden 2016 ajan. Dixin laajennusosa avattiin huhtikuussa 2017 ja laajennuksen myötä asemalla on nyt yhteensä lähes 40 palvelua ja liikettä. Kaukoliikennematkojen määrä Tikkurilan asemalla kasvoi 70,5 % vuoteen 2015 verrattuna. VR:n tietojen mukaan kaukoliikennematkoja, joiden lähtö-/määränpää tai vaihtoasema (yksittäisten lippujen osalta) oli Tikkurila, oli vuonna 2016 yhteensä 1 331 478.

Martinlaakson terminaali uusittiin vuoden 2016 aikana ja se valmistui loppuvuodesta. Aviapoliksen asemalle Aviabulevardin varteen rakennettiin busseille odotustiloja sekä niiden yhteyteen taukotila kuljettajille.

Kuva 5. Leinelän asema on yksi uuden Kehäradan asemista. Kuva HSL/Lauri Eriksson.

3.2 Joukkoliikenteen seuranta

Kuvassa 5. rautatieasemien luvut sisältävät kullakin asemalla sekä junaan nousseet että junasta poistuneet lähiliikenteen matkustajat. Luvut ovat keskimääräisiä arkivuorokauden matkustajamääriä ja laskenta on tehty lokakuussa.

Bussiterminaalien matkustajamääriä seurataan HSL:n matkakorttiaineistosta saatavien bussien nousijamäärien pohjalta. Kesällä 2016 HSL aloitti uuden lippu- ja informaatiojärjestelmän käyttöönoton, joka jatkuu vielä vuoden 2017 aikana. Uudistuksesta johtuen pysäkkikohtaiset nousijamäärätiedot vaativat tarkistamista, eivätkä bussiterminaalien matkustajamäärät olleet vielä saatavilla raporttia tehtäessä.

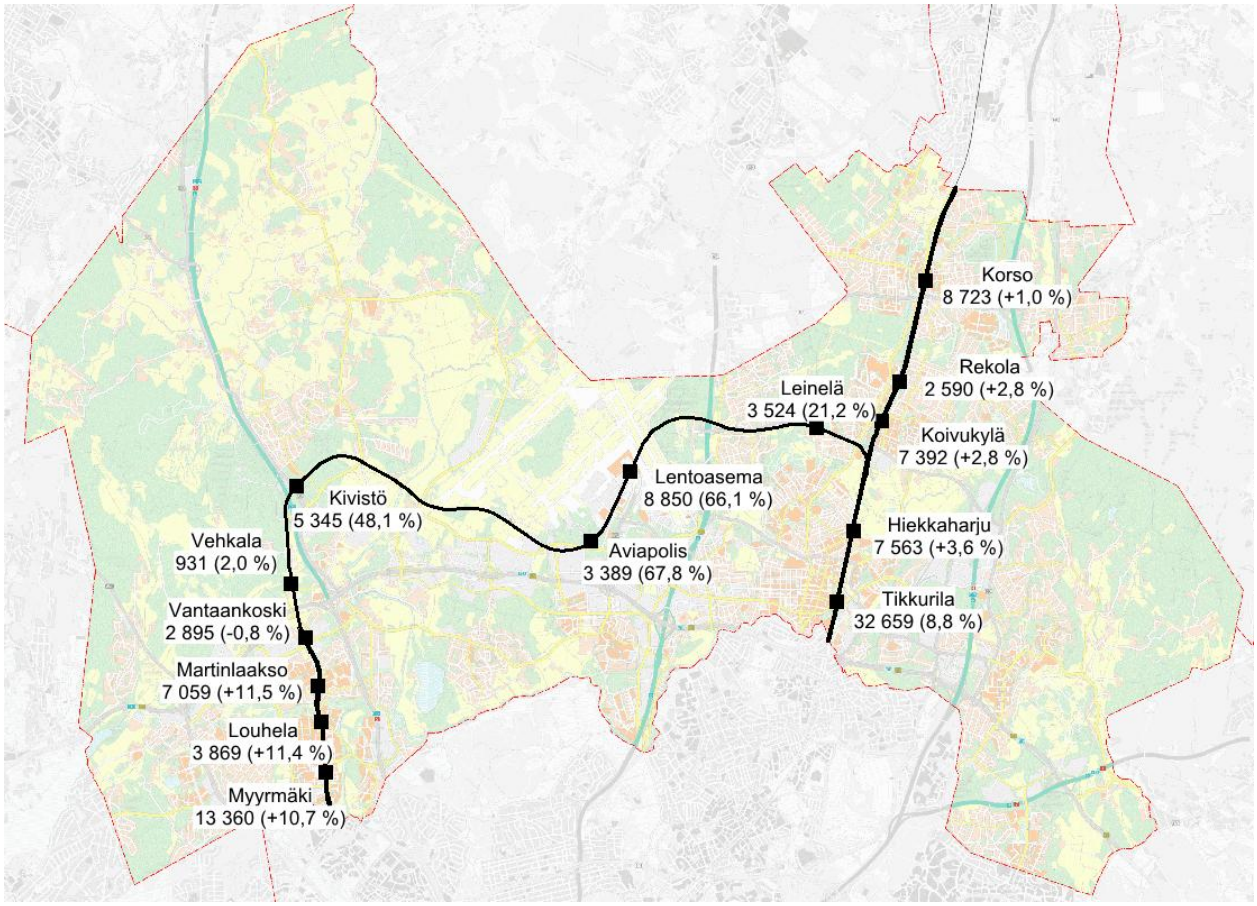

Kuva 6. Vantaan juna-asemien lähiliikenteen matkustajamäärät (arkivuorokaudessa).

4. Moottoriajoneuvoliikenne

4.1 Moottoriajoneuvojen määrä

Vuonna 2016 Vantaalla oli liikennekäytössä 116 916 ajoneuvoa. Se on noin 83 % kaikista rekisteröidyistä ajoneuvoista. Liikenteessä olevien henkilöautojen määrä rekisteröidyistä ajoneuvoista on laskenut tasaisesti vuodesta 2008, kun liikenteestä poisto tuli mahdolliseksi.

Liikennekäytössä olevien henkilöautojen määrä 1000 asukasta kohden on pysynyt samalla tasolla viimeiset viisi vuotta.

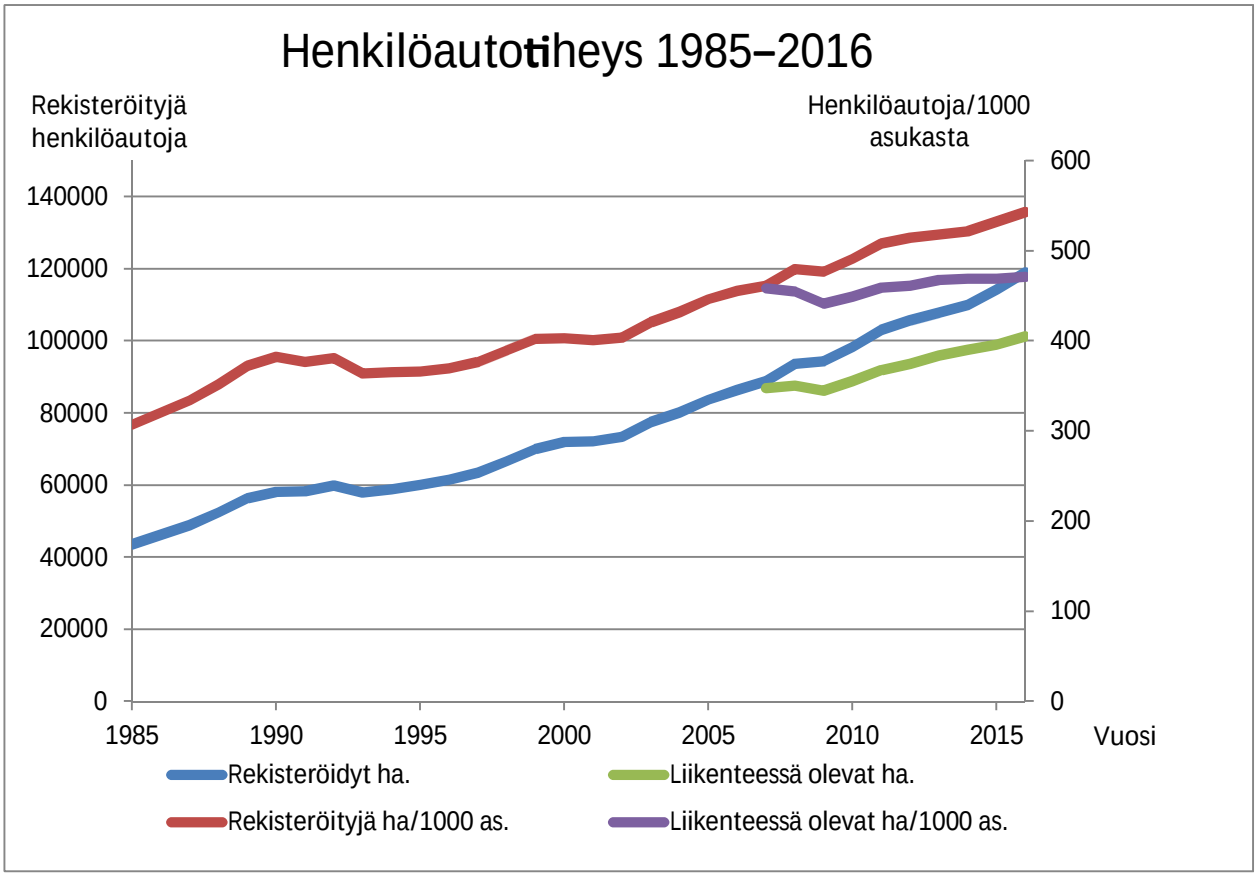

Kuva 7. Rekisteröityjen ja liikennekäytössä olevien ajoneuvojen kehitys.

Taulukossa 1 on esitetty liikennekäytössä olevat ajoneuvot, jaoteltuna ajoneuvoluokittain edellisen viiden vuoden ajalta.

Taulukko 1. Liikennekäytössä olevat ajoneuvot 2012–2016. Tiedot Trafi.

	2012	2013	2014	2015	2016
Väestömäärä 1.1.201X	205 312	208 098	210 803	214 922	219 400
Liikenteessä olevat ajoneuvot					
Autot	108 592	111 575	113 007	114 482	116 916
Muutos edellisvuoteen %	*1,9 %*	*2,7 %*	*1,3 %*	*1,3 %*	*2,1 %*
Rekisteröidyistä liikennekäytössä	*87,4 %*	*87,6 %*	*87,2 %*	*84,7 %*	*83,2 %*
Liikenteessä olevat ha.	93 609	95 980	97 548	98 963	101 314
Muutos edellisvuoteen %	*1,9 %*	*2,5 %*	*1,6 %*	*1,5 %*	*2,4 %*
Rekisteröidyistä liikennekäytössä	*88,6 %*	*89,1 %*	*88,7 %*	*86,5 %*	*85,0 %*
Moottoripyörät	8 001	8 121	8 105	7 934	5 927
Muutos edellisvuoteen %	*2,4 %*	*1,5 %*	*-0,2 %*	*-2,1 %*	*-25,3 %*
Rekisteröidyistä liikennekäytössä	*95,5 %*	*95,0 %*	*94,3 %*	*90,6 %*	*66,9 %*
Mopot	6 049	5 908	5 544	4 746	3 983
Muutos edellisvuoteen %	*-2,7 %*	*-2,3 %*	*-6,2 %*	*-14,4 %*	*-16,1 %*
Rekisteröidyistä liikennekäytössä	*78,6 %*	*75,9 %*	*70,2 %*	*59,3 %*	*48,5 %*
Kevyet nelipyörät L6e	173	186	196	200	209
Muutos edellisvuoteen %	*17,7 %*	*7,5 %*	*5,4 %*	*2,0 %*	*4,5 %*
Rekisteröidyistä liikennekäytössä	*86,1 %*	*86,5 %*	*83,8 %*	*39,0 %*	*79,8 %*
Rekisterissä olevat mopoautot	113	130	158	162	159
Autot/1000 as.	529	536	536	533	533
Muutos edellisvuoteen %	*0,7 %*	*1,4 %*	*0,0 %*	*-0,6 %*	*0,0 %*
Liikenteessä olevat ha/1000 as.	461	467	469	469	471
Muutos edellisvuoteen %	*0,4 %*	*1,4 %*	*0,3 %*	*0,1 %*	*0,4 %*

4.2 Moottoriajoneuvoliikenteen kehitys

Vuoden 2016 laskennoissa vertailukelpoiset tulokset saatiin noin *80* pisteestä. Kaupungin katuverkolla liikenteen määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Valtion tieverkon LAM-pisteissä laskua tapahtui 1 %. Maanteiden suoritteen osuus on 78 % koko Vantaan ajoneuvoliikenteestä. Katuverkon suorite oli 326 miljoonaa ajoneuvokilometriä vuodessa. Raskaan liikenteen osuus kaupungin katuverkolla oli alle 9 %.

4.3 Autojen liityntäpysäköinti

Liityntäliikenteen pysäköintilaskennat tehdään vuosittain syyskuussa. Ne sisältävät pääradan ja Kehäradan moottoriajoneuvojen ja polkupyörien liityntäpysäköintipaikat. Syksyllä 2016 kaikkien Kehäradan uusien asemien liityntäpysäköinnit olivat valmiina. Vuonna 2015 Kehäradan osalta mukana oli vain Leinelän ja Kivistön pysäköintialueet.

Uusia autojen liityntäpysäköintipaikkoja rakennettiin lähes 450. Vantaan kahdestatoista liityntäpysäköintialueesta seitsemän täyttöprosentti on yli 80. Leinelään tullaan rakentamaan reilut 70 uutta pysäköintipaikkaa. Alla olevasta diagrammista (kuva 8) käy ilmi liityntäpysäköinnin kehitys vuosilta 2005–2016, vuonna 2008 laskentoja ei tehty.

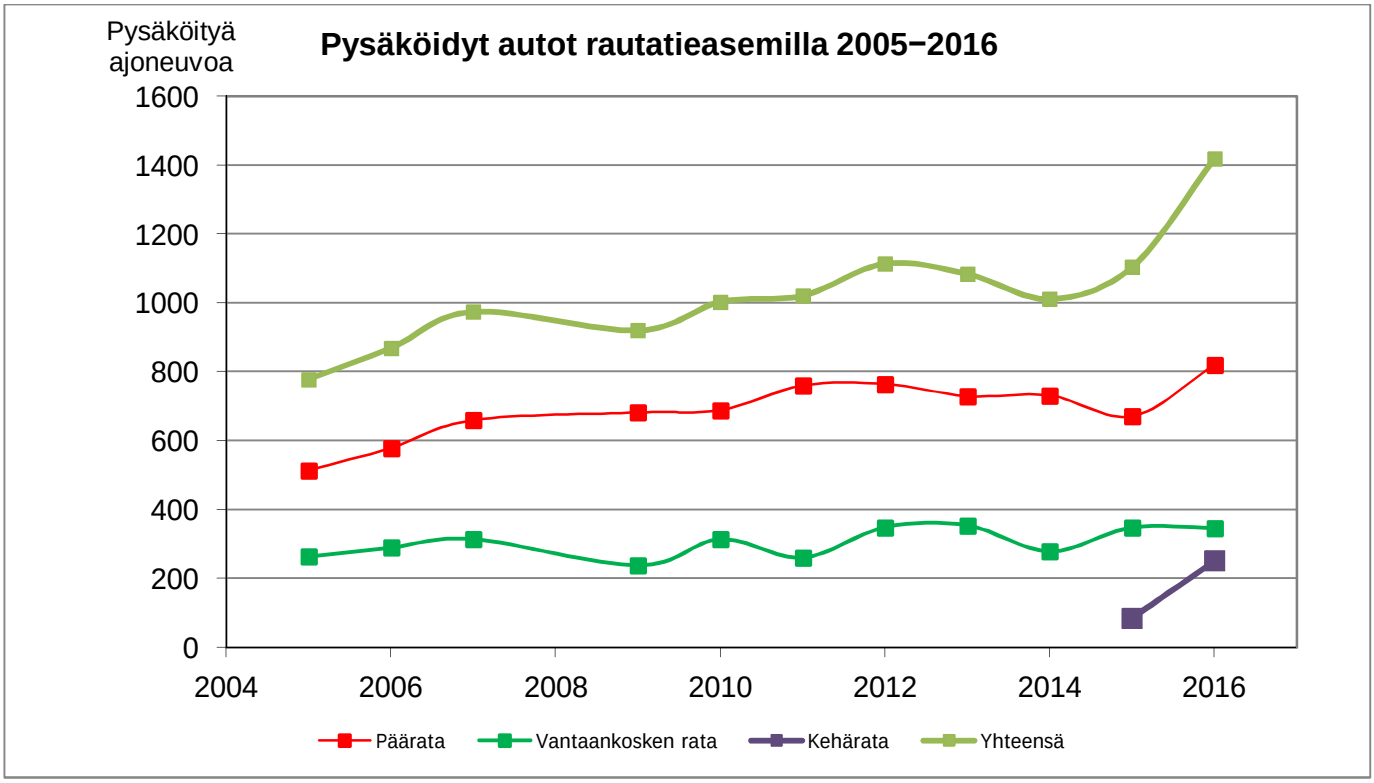

Kuva 8. Pysäköidyt autot liityntäpysäköintiasemilla 2005–2016. Vuonna 2008 laskentoja ei tehty.

Vantaan kaupunki
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kuntatekniikan keskus
Liikennesuunnittelu

Teksti ja taulukot: Suvi Rytkönen-Halonen, Timo Väistö ja Joonas Stenroth
Raportin koonti: Suvi Rytkönen-Halonen

Toukokuu 2017